

Olje- og energidepartementet
verdiskaping@oed.dep.no
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

10.12.2020

Innspill til stortingsmelding om langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser

Samfunnsbedriftene Avfall og ressurs jobber for interessene til rundt 100 kommunale avfallsselskaper og etater, og vil med dette gi innspill til energimeldingen.

I dette brevet kommenterer vi arbeidet med stortingsmeldingen generelt, og følgende temaer spesielt: Biogass, Co2-håndtering og forbrenningsavgift.

Vi viser også til Biogass Norge sitt høringsinnspill som tar opp flere viktige poenger om betydningen av biogass for norsk verdiskaping.

Biogass og sirkulærøkonomi

Biogass er en viktig bidragsyter i Norges nasjonale klimaarbeid. Sammen med energiresurser som el og hydrogen, bidrar biogass til lavere klimagassutslipp og renere luft når den erstatter fossilt drivstoff i for eksempel busser og lastebiler. Dette har også blitt løftet fram av EU i deres [“Farm to Fork Strategy”](#).

Den langsiktige verdiskapingen fra norske energiresurser er viktig for en slagkraftig sirkulær økonomi. I en slik økonomi handler det om å utnytte ressursene våre optimalt. Biogass gjør nettopp det. Menneskelig aktivitet genererer avfall. Folk vil alltid spise, kaste matavfall og gå på do. Når dette havner i avfallssystemet eller går i kloakken råtner det og danner gass. Denne gassen kan vi utnytte. Det er en stabil energikilde som kan bidra til å erstatte fossilt drivstoff og redusere utslipp.

Kommunale avfallsaktører samler allerede inn store mengder biologisk avfall fra norske husholdninger og næringsliv. En del av dette får et nytt liv som biogass. I dag produseres det 1 Twh biogass i Norge. I Klimakur 2030 er det et forsiktig estimat på 2,5 Twh innen 2030. Ifølge biogassbransjen selv kan potensialet være betraktelig større.

Dette potensialet ønsker kommunale avfallsaktører å bidra til å realisere. Det er god sirkulær økonomi og ressursutnyttelse, og bidrar det til industriutvikling og grønne arbeidsplasser. De teknologiske løsningene for biogass har vært til stede i flere år. Det er en lavthengede frukt som kan og bør utnyttes i Norges arbeid med å nå klimamålene.

Co2-håndtering

I pressemeldingen blir Co2-håndtering nevnt som et viktig vekstområde for norsk næringsliv. Flere medlemmer i Samfunnsbedriftene Avfall og ressurs er enten eiere eller deleiere i forbrenningsanlegg, eller leverandører av restavfallet til andre forbrenningsanlegg. Eksempelvis Renovasjons- og gjenvinningsetaten i Oslo, BIR (Bergen), IVAR (Stavanger) og TRV (Trondheim).

Våre medlemmer ønsker å bidra aktivt til å kutte utslippene av klimagasser fra norske forbrenningsanlegg, samt gjøre Co2-håndtering til et vekstområde for norsk næringsliv. Et eksempel på

dette er BIR som har gått sammen med energiselskapet BKK og gründerselskapet Bergen Carbon Solutions. [Trioen ønsker å få på plass en verdikjede fra Co2-rensing til ferdigprodusert karbon-nanofiber.](#)

Ingen av prosjektene for karbonfangst- og lagring som våre medlemmer er tilknyttet, får tilstrekkelige midler til å realisere prosjektene. Eksempelvis klemetsrudanlegget i Oslo og BIR i Bergen. For å skape en langsiktig verdiskaping innen Co2-håndtering etterspør vi derfor en satsning på flere prosjekter innen Co2-håndtering.

Uheldig innføring av forbrenningsavgift

I Statsbudsjett for 2021 innfører Regjeringen en forbrenningsavgift på avfallsforbrenning på 149 kroner per tonn Co2. Etter vårt syn er dette en ren fiskal avgift som ikke har en miljøeffekt. Et viktig mål er å redusere mengder sendt til forbrenning. Når ca. 80 prosent av et produkts materialgjenvinningsgrad bestemmes av produsentene i designfasen, er det riktige stedet å innføre en avgift for å hindre at avfall må sendes til forbrenning, på produsent. For eksempel en materialavgift på alt som produseres, og som ikke lar seg materialgjenvinne.

En annen negativ konsekvens kan være at mer restavfall bli sendt til forbrenning utenfor Norge, og at mer europeisk avfall havner på deponi – en løsning som gir større miljø- og klimagassutslipp. Avfallsforbrenning er en miljøvennlig løsning for restavfall som ikke kan eller bør materialgjenvinnes. Slikt sett er forbrenning til fjernvarme et viktig element i en sirkulær økonomi i lang tid fremover. Forbrenning til fjernvarme forsyner også bedrifter og husstander over hele Norge med oppvarming.

Den største kilden til utslipp fra forbrenningsanlegg i Norge er jomfruelig (fossil) plast som ikke er materialgjennvinnbar. I denne sammenhengen er forurensere produsentene av plasten. Både plasten og andre produkter som havner i restavfallet inngår i et produsentansvar. I et produsentansvar er det økonomiske ansvaret for et produkt overtatt av produsent, fra avfallsbesitter, også når det er avfall. Produsent blir altså definert å være forurensere. Det å ilegge en avgift på produsent vil følgelig være i tråd med prinsippet om at forurensere betaler.

Avgiften gjør det mer utfordrende for våre medlemmer å bidra til Co2-utslipp og verdiskaping innen Co2-håndtering. I arbeidet videre oppfordrer vi departementet til å revurdere forbrenningsavgiften og heller gå etter utslippkilden: Plast og andre produkter satt ut på markedet av produsentene. Her kan en materialavgift gi sterkere insentiver til produsentene for å produsere varer som kan materialgjenvinnes.

Vi ser fram til stortingsmeldingen og bidrar gjerne med ytterligere innspill.

Vennlig hilsen,

Samfunnsbedriftene Avfall og ressurs

Svein Kamfjord (sign.)
Direktør